روزنامه سیاسی، اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی، ورزشی صبح ایران • صاحب امتیاز و مدیرمسئول: مهدی رحمانیان
نشانی: میدان فاطمی، خیابان بهرام مصیری، پلاک ۲۲ • تلفن: ۵۴ و ۸۸۹۳۶۲۷۰ • نمابر: ۸۸۹۲۵۴۶۷
تلفن آگهی‌ها: ۸۶۰۳۶۱۱۹ • تلفن امور آگهی‌های شهرستان‌ها: ۷-۴۴۰۱۹۸۰۵ • تلفن امور مشترکین: ۸۸۹۰۳۵۴۸
توزیع: شرکت‌پیام‌رسان سبز تلفن: ۶۶۲۶۵۰۰۷ - ۰۹۱۲۳۵۸۳۲۹۳ • چاپ: صمیم تلفن: ۴۴۵۳۳۷۲۵
www.sharghdaily.ir
دوشنبه ۱ خرداد ۱۴۰۲ • ۲ ذی‌القعده ۱۴۴۴ • ۲۱ می ۲۰۲۳ • سال بیستم • شماره ۴۵۵۹ • ۱۲ صفحه
اذان ظهر تهران ۱۲:۰۱ • اذان مغرب ۱۹:۲۸
اذان صبح فردا ۳:۱۳ • طلوع آفتاب ۴:۵۴

روزنامه شرق

◆ بی‌توجهی مالک ساختمان در دست احداث در منطقه نگین پارک تبریز به سه مورد اخطار در خصوص رعایت اصول فنی در گودبرداری و پایدارسازی مؤثر، موجب ریزش محل گودبرداری شده است.
عکس: مینا نوعی/ مهر

دیالوگ روز

آژانس شیشه‌ای - ابراهیم حاتمی‌کیا -۱۳۷۶

احمد (قاسم زارع): ته خطی وجود نداره سلحشور، حاج کاظم فرمانده گردان بوده عباس هم از بچه‌های جنگه.
سلحشور (رضا کیانیان): خوب دیگه بدتر! جُرم خودی‌ها که بیشتر از غریبه‌هاست. واسه این مملکت که هزارتا دشمن داخلی و خارجی داره، از صبح تا شب داریم جون می‌کَنیم؛ می‌کَنیم یا نمی‌کنیم؟ بعد آقا، خودی؛ می‌یاد اسلحه رو می‌ذاره رو شقیقه ما! این یعنی عدالت؟ چند تا جوون خونشونو برا آرامش این مملکت از دست داده باشن خوبه؟ چند تا؟ د بگو، خوب بگو دیگه. یه ذره فکر کنی از کارت خجالت می‌کشی!

حقوق‌خوانی

نیاز به توجه به مطالبه‌گری مردم

دکتر حسن خلیل خلیلی* مطالبه‌گری از سوی بدنه اجتماعی و سازمان‌های مردم‌نهاد نسبت به حقوق شهروندی (یا به تعبیر مصطلح امروزی؛ حقوق عامه) صورت می‌گیرد. حقوقی که در اصول ۱۹ تا ۴۲ قانون اساسی به بخشی از آن اشاره شده است؛ اما واقعیت بیرونی چیست؟ آیا در راستای آنچه در قانون اساسی به حقوق حقه ملت ایران به‌درستی توجه شده و در رفراندم ملی، بیش از ۹۸ درصد جامعه به آن رأی مثبت داده‌اند، قوانین عادی نیز همان‌گونه تدوین شده‌اند؟ و رویه قضائی نیز در همان راستا حرکت می‌کند؟

قاعده کار این‌گونه است که حاکمیت، با ابزارهایی که در اختیار دارد، حقوق خویش را از ملت به‌سادگی استیفا می‌کند و ملت نیز در انجام تکالیف خویش نسبت به حاکمیت، کوشاست و اگر احیانا تمکین نکند، ضمانت اجراهای قانونی محکمی برای آن پیش‌بینی شده که استیفای حقوق حاکمیت را تضمین می‌کند؛ اما چه تضمینی برای حقوق ملت پیش‌بینی شده است؟ هنوز یادم نمی‌رود وقتی در پرونده‌ای که مرتبط با حقوق عامه بود، یکی از دادستان‌ها با کمال خونسردی این جمله را به زبان آورد: «این از اختیارات من است و من نمی‌خواهم آن را انجام دهم!».

به راستی چه تضمینی برای استیفای حقوق شهروندی (حقوق عامه) پیش‌بینی شده است؟ بگذارید یک نمونه‌اش را بازگو کنم. در قانون حق دسترسی آزاد به اطلاعات، به‌جز مراجع امنیتی، همه سازمان‌ها و ادارات و نهادهای دولتی و عمومی موظف‌اند همه‌گونه اطلاعات را در اختیار شهروندان قرار دهند. ظاهر این قانون، خیلی مدرن و مترقی به نظر می‌رسد؛ اما وقتی به دنبال ضمانت اجرای نقض این قانون از سوی مدیران می‌گردیم، با مجازاتی مواجه می‌شویم که بیشتر شبیه شوخی است. ضمانت اجرای نقض این قانون، صرفا پرداخت ۲۰۰ هزار تومان جزای نقدی است!! با توجه به ارزش پول ملی و نرخ تورم، همگان می‌دانیم که بود و نبود این مجازات تأثیری در پیشگیری از وقوع جرم ندارد. برای مثال، در یک پروژه چندصد میلیاردی در حوزه پتروشیمی یا فولاد، اگر مدیری از انتشار آزاد اطلاعات مربوط به مزایده یا مناقصه‌ای خودداری ورزد و پاسخ روشنی به مطالبه‌گر و پرسشگر مدنی ندهد، آیا پرداخت ۲۰۰ هزار تومان جزای نقدی، ترس و واهمه‌ای برای آن مدیر در جهت پیشگیری از وقوع رانت‌خواری ایجاد می‌کند؟!

از سوی دیگر «انحصاری»کردن صیانت از حقوق عامه در نهاد دادستانی، تالی نابهنجاری دارد که نتیجه‌اش را اغلب شاهدیم.

اگر معتقدیم که حقوق عامه، حقوق عامه ملت ایران است، پس چرا ملت ایران حق طرح دعوا و پیگیری قضائی را ندارد؟ و چرا باید یک نهاد حاکمیتی بانی پیگیری حقوق عامه باشد؟ آیا اساسا این نهاد حاکمیتی، با توجه به عرف حاکم بر ساختار قدرت در ایران، قادر است از حقوق عامه صیانت کند؟ چرا مردم نتوانند از حقوق خویش به‌طور مستقیم صیانت کنند؟

به‌تازگی در پرونده‌ای مرتبط با حقوق عامه، به وکالت از جمعی از شهروندان، قریب به پنج سال پیگیری کرده‌ام و نتیجه‌اش صرفا یک جمله بود: «شهروند نمی‌تواند از حقوق عامه (یعنی حقوق شهروندی خود) محافظت کند؛ چون سمت ندارد و فقط دادستان اگر مصلحت دانست، می‌تواند ورود کند!» این جمله بیشتر به آن معناست که هنوز شهروندان را محجور می‌دانیم و دادستان را قیم شهروندان!

حال این سؤال مطرح می‌شود که: شهروندی که مکلف است به تکالیف و وظایف خود نسبت به حاکمیت، ساعی باشد و در این مرحله محجور نیست، چرا نمی‌تواند از حقوق خویش صیانت کند؟

انحصاری‌کردن صیانت از حقوق عامه از سوی دادستان، نه‌تنها زنگ خطر نقض صریح قانون اساسی است؛ بلکه هر شهروند را ذی‌حق در تعیین سرنوشت خویش دانسته است و اخطاری جدی نسبت به حاکمیت و دستگاه سیاست‌گذاری است که با کنارنهادن ملت برای صیانت از حقوق قانونی خویش، زمینه ایجاد فساد گسترده اداری و سیاسی ایجاد و در پی آن، خسارت‌های جبران‌ناپذیری به کیان ملت و حتی حاکمیت وارد خواهد کرد.

***وکیل پایه یک دادگستری**

مخاطرات مطب

بابک زمانی
نورولوژیست

تعرفه پایین‌تر از تورم، فاکتورهای بیشتر از تورم، کارتخوان و کارکردن مداومش، نسخه الکترونیک، تأخیر در ساعت انتظار و ازدحام مطب که به‌طور اجتناب‌ناپذیری بسیار پیش می‌آید، همه و همه نکاتی است که حداقل به اندازه مشکلات تشخیص و درمان ذهن را می‌آزارند و با هر مشکلی که پیش می‌آید، منجر به نیشخندی آزاردهنده‌تر می‌شوند. با افزایش تورم و عقب‌ماندن تعرفه‌های پزشکی نه‌تنها مطب‌ها شلوغ و شلوغ‌تر می‌شوند، انتظارات از پزشکان هم بیشتر می‌شود، حالا باید نسخه الکترونیک هم بنویسد و فردا لابد باید حتما قرارداد بیمه داشته باشند و... .

در سیستم مطب‌داری فعلی که بسیار عقب‌مانده‌تر از تکنولوژی پزشکی مدرن است، طبیب هم پزشک است، هم مسئول فنی و بسیاری از کارهایی که در یک مرکز درمانی مسئول دیگری دارند، هم برعهده خود اوست. حالا باید یک مشکل دیگر را هم افزود؛ کنترل مداوم سلامت دوربین‌ها! باید از استاد ارتوپدی مشهد تشکر کرد که یادمان داد کافی نیست طبیب خوبی باشید، کافی نیست به هزارویک نکته پیش‌گفته هم توجه کنید. باید همواره دوربین‌های خود را بازبینی و تعمیر کنید، نه برای دزد؛ بلکه برای هزار اتفاق بدتر.

نبود سیستم ارجاع که انتخاب متخصص را برعهده بیمار می‌گذارد، به همراه تعرفه‌هایی ناچیز که بدترین تأثیرشان تحقیر کار پزشکی است و مراجعه متعدد به پزشکان مختلف را باعث می‌شود، برخی مطب‌ها بسیار شلوغ و برخی مطب‌ها خلوت می‌شوند. پزشکان شناخته‌شده به قیمت ساعت‌های طولانی کار فله‌ای باعث رتق و فتق ظاهری امور می‌شوند و تعرفه‌های میکروسکوپی را تثبیت می‌کنند. تعرفه‌هایی که امکان کار از پزشکان جوان‌تر و با مراجعات کمتر را از ایشان سلب می‌کنند. ازدحام و شلوغی برخی مطب‌ها اجتناب‌ناپذیر است. در بسیاری از موارد تلاش برای ویزیت بدون وقت قبلی یکی از بزرگ‌ترین مشکلات این مطب‌هاست.

وضعیت اضطراری که ممکن است تنها احساس خود بیمار و همراهان باشد و نه تشخیص یک پزشک ارجاع‌دهنده، هرگونه رفتاری را برای ویزیت توجیه می‌کند و تمکین‌نکردن پزشک می‌تواند منجر به واکنش‌هایی بسیار تند و انتقام‌گیری بشود. درحالی‌که طبیب تلاش دارد وقت داده‌شده به دیگران را محترم بشمارد و تلاش می‌کند مبتلا به ویزیت سرسری که خطر خطا را زیاد می‌کند، نشود، با انواع و اقسام اتهامات روبه‌رو می‌شود. حالا این آخرین اتهامی که می‌توانست تاروپود زندگی استاد مشهدی را بر باد بدهد، اجتناب از ویزیت به دلیل تعلق فرهنگی بیمار! (که درهرحال و در صورت هرگونه تأثیر هر نوع آیین و فرهنگ بیمار بر کار پزشک جرم و خلاف آشکار اخلاقی است).

دو نکته را نباید ناگفته گذاشت؛ اول آنکه پزشکان هرچقدر هم که وقت بگذارند، درنهایت در مطب زندگی نمی‌کنند و دیگر اینکه عرصه عمومی، رسانه‌ها و حتی بیمارانی که در مطب حضور دارند، معمولا جانب طبیب را نمی‌گیرند. عاملی مرموز باعث می‌شود بسیاری از مردم تنها هنگام ویزیت با طبیبان مهربان باشند، در خارج از این زمان محدود، تنها بدگمانی و نامهربانی حکم می‌رانند. حتی تعارف اینکه «وقت من را به ایشان بدهید» معنایش آن است که من بمانم بعد از ایشان ویزیت شوم، نه اینکه من بروم یک روز دیگر بیایم. تجربه مشهد نشان داد این احساس ضدیت با پزشکان و محکوم‌بودن به دلیل مورد مراجعه و اعتماد بودن تا چه حد جدی است؟

قضیه تنها مسئله حجاب هم نیست. عرصه عمومی هر اتهامی را به‌راحتی می‌پذیرد.

مگر پلمب مطب استاد قبل از هر محکمه عادلانه‌ای صورت نگرفت؟ مگر احساسی بدتر از پلمب مطب برای هر طبیب وجود دارد؟ مگر مرتکب این کار غیرقانونی که با درایت استاد و کنترل دوربین‌ها منتفی شد، مجازات شده است؟

جامعه، وزارت بهداشت و سازمان نظام پزشکی اگر نمی‌توانند با اعمال سیاست‌هایی غیرمستقیم و هدایت‌کننده سیستم مطب‌داری فعلی را به سمتی مدرن سوق دهند، که عمرا بتوانند، وظیفه دارند هرچه می‌توانند در راستای رعایت حقوق و حیثیت پزشکان به عمل آورند.

من همین امروز دوربین‌های مطب را دوباره چک می‌کنم!

دغدغه‌های طبیبانه

ریشه‌هایی که پوسانده می‌شوند

عبدالرضا ناصرمقدسی
متخصص مغز و اعصاب

آخرین‌باری که به کیش رفتم حدود دو سال پیش بود. سخنرانی داشتم. در آن فرصت کوتاه‌سری به شهر قدیمی حریره و درخت کهن‌سال آن زدم. دیگر شب شده بود. در آن فضای گرگ‌ومیش در کنار آن درخت حس خوبی به من دست داده بود. من که از کار روزانه و آن همه استرس همیشگی خسته بودم، ساعتی کنار آن درخت نشستم. برنامه‌ام این بود که در اولین فرصتی که به کیش رفتم دوباره سری به آن درخت کهن‌سال بزنم. درختی که نه‌تنها شاهد حوادث بسیاری در این سرزمین بود بلکه حس قدمت و هویت به من می‌داد. می‌توانستم حس کنم که هویت من که ریشه‌های من هنوز زنده هستند و نفس می‌کشند. اما همین چندی پیش بود که با کمال حیرت و تعجب خواندم که این درخت انجیر معابد هرس شده و این هرس غیراصولی و علمی سبب خشک‌شدن آن شده است. یعنی چه درخت هرس شده؟ مگر مسئول نداشته است؟ میراث فرهنگی چه‌کاره بوده؟ و بعد کمی که به خودم می‌آیم یادم می‌آید که نه، مسئولی نداشته است. اگر مسئول داشت که باروی منتسب به دوران هخامنشیان را در گلپایگان این‌گونه بی‌رحمانه تخریب نمی‌کردند. اگر مسئولی بود بافت تاریخی شیراز این‌گونه صحنه آماج نمی‌شد و اگر مسئولی بود دریاچه ارومیه به آن عظمت خشک نمی‌شد و به شوره‌زار تبدیل نمی‌شد. دریاچه به آن عظمت خشک شد چه برسد درختی که دور از آن‌همه پاساژهای کیش و در گوشه‌ای ساکت و تنها قرار داشت. نمی‌دانم چرا درک اینکه هویت ما وابسته به همین درختان و دریاچه‌ها و بناهای تاریخی است تا به این اندازه سخت و دشوار است. ریشه‌های ما به عمد درحال پوسانده‌شدن هستند و صدایی هم از هیچ‌کس برنمی‌خیزد. می‌ترسم تا به خودمان بیاییم ایران به شوره‌زاری لم‌یزرع بدل شود که فقط نامی از آن شاید در کتاب‌های تاریخ به جا بماند. سعی می‌کنم به اینها فکر نکنم. سعی می‌کنم هرجا که اثری یا بنایی یا چیزی که مرا به این کشور وصل می‌کند ببینم درباره آن بنویسم، فارغ از اینکه فردا به عمد یا به سهو نابود بشود یا نه. امیدوارم من به وظیفه خود عمل کرده باشم. من آن چیزی را که دیدم در خاطراتِ یادداشت‌هایم به جا می‌گذارم. این کمترین کاری است که در برابر تخریب گسترده این تمدن و فرهنگ باستانی از من برمی‌آید.

خبرخوانی

دومین خطر بزرگ جهان چیست؟

ایسنا: بر اساس اعلام سازمان ملی اقیانوسی و جوی ایالات متحده، نیمکره جنوبی نه‌تنها گرم‌ترین ماه آوریل خود را تجربه کرده بلکه گرم‌ترین ماه تاریخ خود را نیز تجربه کرده است. به نقل از ویفروم، امسال رکوردهای دما در بسیاری از کشورها شکسته شده است و دانشمندان آب‌وهوا می‌گویند سال ۲۰۲۳ می‌تواند به گرم‌ترین سال ثبت‌شده تبدیل شود. ویتنام، لهستان، اسپانیا، چین، لتونی، میانمار، پرتغال، بلاروس، هلند و تایلند تنها برخی از کشورهایی هستند که رکوردهای دمایی در آنها شکسته شده است. در گستره وسیعی از زمین‌های شمال آفریقا، جنوب غربی روسیه و بیشتر آسیا که بسیاری از رکوردهای جدید دمای بالا برای ماه مارس ثبت شده‌اند، هوا بسیار گرم‌تر از حد متوسط بود.

دماهای بالاتر از حد متوسط نیز در شمال شرقی آمریکای شمالی، آرژانتین و کشورهای همسایه و همچنین در بخش بزرگی از استرالیا و قطب جنوب رخ داده است. تغییرات اقلیمی نقش مهمی را ایفا می‌کنند و سازمان جهانی هواشناسی برای اولین بار اعلام کرد دمای کره زمین در پنج سال آینده بیش از ۱.۵ درجه سانتی‌گراد بالاتر از سطح پیش‌صنعتی خواهد رفت. عامل مهم دیگر، بازگشت پیش‌بینی‌شده پدیده آب‌وهوایی ال‌نینو است.

سازمان جهانی هواشناسی می‌گوید: این ترکیب قرار است دمای جهانی را در پنج سال آینده به رکورد جدیدی برساند. درحالی‌که دانشمندان آب‌وهوا از طیف وسیعی از سازمان‌های دیگر می‌گویند که این اتفاق می‌تواند در سال جاری یا ۲۰۲۴ رخ دهد. آژانس بین‌المللی انرژی اعلام کرد: انتشار جهانی دی‌اکسیدکربن مرتبط با انرژی در سال گذشته با ۰.۹ درصد افزایش، به رکورد بیش از ۳۶.۸ گیگاتن رسید. دو اقتصاد بزرگ جهان هیچ نشانه‌ای از کاهش نشان نمی‌دهند و پیش‌بینی می‌شود انتشار کربن مربوط به انرژی ایالات متحده در سال جاری افزایش یابد و انتشار کربن در چین در سه‌ماهه اول سال ۲۰۲۳ به بالاترین حد خود رسید.

افزایش سریع دما در ماه مارس تا حدودی به دلیل افزایش دمای سطح دریا در اقیانوس آرام استوایی بوده است. بر اساس گزارش جهانی ریسک‌های مجمع جهانی اقتصاد در سال ۲۰۲۳، آب‌وهوای شدید به‌عنوان دومین خطر بزرگ جهان در دو سال آینده و سومین خطر بزرگ در ۱۰ سال آینده رتبه‌بندی شده است. بزرگ‌ترین خطر در ۱۰ سال آینده به‌عنوان یک شکست در کاهش تغییرات آب‌وهوایی است.

گزارش‌خوانی

حال روان مردم خوب نیست!

یکی از شاخص‌های مهم سنجش توسعه‌یافتگی در حوزه بهداشت و درمان توجه کافی به بهداشت و سلامت روان در کنار سلامت جسمانی شهروندان هر کشوری است.

در ایرانِ ما نیز نقش و جایگاه روان‌شناسی در سلامت جامعه بر هیچ‌کس پوشیده نیست و وزارتخانه‌های بهداشت و درمان، کشور، ورزش و جوانان، تعاون، کار و رفاه اجتماعی، آموزش و پرورش، علوم، تحقیقات و فناوری و فرهنگ و ارشاد اسلامی، در کنار سازمان نظام روان‌شناسی و مشاوره به‌عنوان ناظر بر عملکرد، همگی موظف‌اند تا برای شادزیستن مردم گامی بردارند.

بااین‌وجود در ساختار دولتی کشور، فقط یک دفتر و کمیته در وزارت بهداشت وجود دارد که آن‌هم مشترکا مربوط است به سلامت روانی، اجتماعی و اعتیاد. و در این وزارتخانه هیچ معاونت یا حتی اداره‌کل مستقلی برای رصد سلامت روان آحاد جامعه وجود ندارد. اما آنچه شرایط را به غیر از نبود متولی واحد پیچیده‌تر می‌کند، هزینه‌های سرم‌سام‌آور روان‌درمانی، عدم پوشش بیمه‌ای پایه یا تکمیلی، فارغ‌التحصیلی سالانه صدها دانشجوی روان‌شناسی و صدالبته رشد قارچ‌گونه روان‌شناسان و مشاوران در شبکه‌های مجازی است.

مجید صفاری‌نیا، رئیس انجمن روان‌شناسی اجتماعی ایران می‌گوید: درحال‌حاضر در شهرهای بزرگ با اشباع روان‌شناس و مشاور مواجه شده‌ایم و این امر می‌تواند نگران‌کننده باشد. بعضا شاهد این هستیم که دانشگاه‌های دورافتاده‌ای که حتی کادر علمی مناسب رشته‌های روان‌شناسی را هم ندارند، با کیفیت پایین حتی دانشجوهای مقطع دکترای تربیت می‌کنند. محمد خاتمی، رئیس سازمان نظام روان‌شناسی و مشاوره کشور نیز با تأیید بر وجود ۳۰۰ هزار دانشجو در رشته‌های مختلف روان‌شناسی می‌گوید، درحال‌حاضر رشته روان‌شناسی رقیب رشته‌های پزشکی شده و عدم کنترل ورودی‌ها و نیز آموزش عموما نامناسب، منجر به مواجهه با خیل عظیم فارغ‌التحصیلانی شده که همگی مایل به گرفتن پروانه اشتغال هستند.

دانشجویانی که بعضا پس از انتظار در صف‌های طولانی یک‌سال‌ونیم تا دو سال، عطای پروانه اشتغال را به لقایش می‌بخشند و تنها به صرف عضویت در سازمان نظام روان‌شناسی در فضاهای غیررسمی مشغول به فعالیت می‌شوند. طبق گزارش‌های منتشرشده، حدود سه هزارو ۴۰۰ صفحه و دیگر کانال‌های ارتباطی غیرمجاز در شبکه‌های مجازی توسط معاونت انتظامی برای رسیدگی به تخلفات حوزه روان‌شناسی رصد شده است. تمام اینها در شرایطی است که بعد از فروکش‌کردن بحران کرونا و افزایش تقاضا برای دریافت خدمات مشاوره، مطالبات اولیه و حمایت‌های لازم از متخصصان و صاحب‌نظران این حرفه همچنان بی‌پاسخ مانده و افزایش روزافزون فارغ‌التحصیلان بدون درنظرگرفتن بار علمی آنها، رقابتی تنگاتنگ میان روان‌شناسان و چالشی سخت برای انتخاب روان‌شناس مناسب را از سوی مردم موجب شده است. درنهایت باید پرسید که هزینه‌کرد و بودجه دولت، شرکت‌های بیمه یا اشخاص برای خدمات روان‌شناختی هر فرد، اعم از دارو، بستری، مشاوره و آزمایش‌های تشخیصی، سالانه چقدر است؟ آیا مشخص است که چند درصد از مردم از اختلالات روانی رنج می‌برند و چند درصد برای درمان مراجعه می‌کنند یا حتی چند درصد از آنان، نیازمند درمان بدون دارو هستند؟

شاید اگر یک سازمان، یک نهاد یا حتی یک معاونت مستقل، متولی واحد سلامت روان کشور شود، بهتر بتوان پاسخی برای این پرسش‌ها یافت و به‌گونه‌ای برنامه‌ریزی کرد تا در بازه زمانی کوتاه شاخص‌های روانی جامعه بهبود یابد. درهرحال، دلسوزانه باید گفت، حال روانِ مردم خوب نیست و باید هرچه زودتر کاری کرد.

خبرخوانی

اورست خشک می‌شود

کنتون کول، کوه‌نورد بریتانیایی می‌گوید در تازه‌ترین صعودش به قله اورست، این بلندترین قله جهان را خشک‌تر و پرسنگلاخ تر از زمانی دیده که برای اولین بار نزدیک به ۲۰ سال پیش به آن صعود کرد.

او پس از هفدهمین صعودش از بلندترین قله جهان به همراه یک خارجی این اظهارنظر را بیان کرد. او گفت که بارش ناکافی برف یا گرمایش زمین یا عوامل محیطی دیگر می‌تواند در بروز این تغییرات در اورست تأثیر داشته باشد. دانشمندان هشدار می‌دهند که دما در سراسر هیمالیا سریع‌تر از میانگین جهانی درحال افزایش است.

ماه مصنوعی ساخته شد

یورونیوز: ساخت ماه مصنوعی در دوبی که با قدم‌زدن روی آن احساس می‌کنید روی ماه راه می‌روید. چند دهه است که دوبی با پروژه‌های نوآورانه و جاه‌طلبانه به شهری از شگفتی‌های معماری مدرن جهان تبدیل شده است. این بار نیز قرار است با یک پروژه پیشنهادی پنج میلیارددلاری یک ماه مصنوعی با قابلیت‌های شگفت‌انگیز در این شهر ساخته شود تا بار دیگر حد و مرزهای معماری در این شهر جابه‌جا شود. مایکل هندرسون، کارآفرین کانادایی، در نظر دارد یک ماکت ۲۷۴ متری از ماه در بالای یک ساختمان ۳۰ متری در دوبی بسازد. هندرسون قصد دارد داخل ساختمان کروی‌شکل یک هتل با چهار هزار اتاق و تفریحگاهی با قابلیت میزبانی از ۱۰ هزار نفر بسازد. به گفته مدیر این پروژه، بازدیدکنندگان هنگام راه‌رفتن در این سازه احساس پیاده‌روی واقعی روی ماه را خواهند داشت.

خزه‌ای روی تاریخ نشسته بود

باستان‌شناسان سوئدی، بعد از کنارزدن لایه‌های خزه از روی یک تخته‌سنگ عظیم، نقوشی با قدمت حدودا دوهزارو ۷۰۰ سال را بر روی آن کشف کرده‌اند. باستان‌شناسان در بررسی‌های اخیرشان درحالی‌که مشغول بررسی یک تخته‌سنگ بزرگ در یک مرتع بودند، متوجه بخش کوچکی از تصویر یک کشتی در زیر لایه‌ای از خزه شدند که روی سنگ را پوشانده بود. بعد از اینکه لایه خزه با دقت از روی سنگ کنار زده شد، سنگ‌نگاره‌ای به طول ۱۵ متر آشکار شد که شامل ۴۰ تصویر از کشتی‌ها، اسب‌ها، انسان‌ها و ارابه‌ها بود. در مجموع ۱۳ کشتی، ۹ اسب، هفت انسان و چهار ارابه در این سنگ‌نگاره به چشم می‌خوردند.